

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24.1.2013.
Sayı : 664

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrası Batı'nın ve özellikle ABD'nin temsil ettiği tek kutuplulukla nitelenen küresel denge, içinden geçtiğimiz 6 yılda yeni bir değişim sürecini yaşamıştır. Son yıllarda yaşanan küresel gelişmeler ve bunların önümüzdeki dönemlerde beklenen sonuçları tek kutuplu yapının hızla terk edilmekte olduğu doğrultusundaki kabulleri arttırmıştır. Hatta yeni kutuplaşmalara neden olan ekonomik gelişmelerin aynı hızla sürmesi halinde coğrafyalar arası dengesizleşme olgusunun küresel riskleri daha da arttırması da mümkündür. Tarif edilen sürece bağlı olarak Dünya'da ekonomik ve siyasi alanlarda kendini göstermeye başlayan dengesizliklerin etkilerinin askeri alanlara da sıçradığını gözlemliyoruz. Bu şartlarda, ülkemiz ve Dünya barışına hizmet etmesi gayesiyle sorunların temel nedenlerini kavrayan yeni fikir ve projelerin üretilmesi son derece önemlidir.

Gelecekte, ülkeler arası bölgesel konsansüsün / konsansüslerin oluşması durumunda, aktif ve güçlü "uluslararası bölgesel ekonomik entegrasyonların" kurulması artan küresel dengesizliklere temel çözüm olabilecektir. Alternatiflerinin araştırılmasını önerdiğimiz bu bölgesel entegrasyonlar; krizler karşısında direnç, coğrafyalar arasında dengeli büyüme ortamını destekleme, ülkelerarası dış ticaretin dengelenmesi, homojenizasyonun bölgesel düzeyde gerçekleştirilmesi ve dolayısıyla barışın temellendirilmesi gibi ülkesel ve ülkelerarası yararlar üretilmesine katkıda bulunma potansiyeline sahiptirler.

Bu anlamda Türkiye'nin yeni şartlardaki küresel konumunun yarattığı avantajlar ve dezavantajlar değerlendirilmeli, ülkemiz için bugünkü "uluslararası bölgesel entegrasyon" alternatiflerinin ve gelecekte ortaya çıkabilecek uygun alternatiflerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Dr. Mehmet Seker

M. Ali Akın Tümer
1302

Haluk Ahmet GÜMÜŞ

Balıkesir Milletvekili

F. Nur Serker

İstanbul

Recep Gürkan
Edirne

Mehmet S. Kesimoglu
K-ELI m.

Candan Yücel

TEKİRDAĞ m.

Mersin

GEREKÇE

Dünya sermayesi, tüketim ve üretim gücünün olağanüstü büyümekte olduğu, rekabet yeteneğinin yüksek olduğu, ölçek ekonomisi avantajlarına sahip, dünya mal pazarlarının öncüsü haline gelmiş ve en büyük ar-ge yatırımlarının yapıldığı Güneydoğu Asya'ya hızla akmaktadır.

Bugün, bu büyük akışın sonuçları; üretim ve rekabet gücü olarak tüm Dünya pazarlarını etkileyebilecek, yönlendirebilecek, siyasal, ekonomik ve askeri krizlere yol açabilecek, yeni küresel açılım ve değişimlere neden olabilecek niteliğe bürünür hale gelmiştir.

Küreselleşme, Dünya sermaye gücünün büyüme isteğini karşılayabilecek önemli bir unsur olarak değerlendirilirken, uygulamada, aslında başlangıçta kestirilemeyecek şekilde Dünya'nın belli bir bölgesinde, o bölgenin şartları nedeniyle aşırı büyüme trendlerine yol açmıştır. Aşırı büyümenin doğurduğu dengesizleştirici koşullar, gelecekte, sadece Dünyanın geri kalanı için değil, bizzat o hızlı büyümenin yaşandığı bölge için de olumsuz risk artışlarına neden olabilecektir. Sorun hızlı büyüme değil dengesizleşmeye yol açabilecek bir hızlı büyümenin sonuçlarıdır.

Bu noktada; kendi içinde var olan atıl ekonomik potansiyelleri dinamize edebilecek; Dünya'da yeni ekonomik güç alanları oluşturabilecek; yeterli ve büyük alternatif pazarlar ve yatırım alanları oluşturabilecek; "ekonomik açıdan entegre olmuş yeni bölgesel birliklere" ihtiyaç vardır. "Bölgeselleşme" diye tanımlayabileceğimiz bu yaklaşım tüm bu özellikleri ile Dünya sermayesinin sadece bir bölgede yoğunlaşmasını engelleyip küresel dengelenmeyi sağlayabilecek temel bir çözüm olarak düşünülmelidir.

Türkiye için "bölgeselleşme" endüstrileşmiş veya yarı endüstrileşmiş ülkelerin oluşturabileceği görece olarak da olsa, yakın coğrafyalarda istikrarlı görünüme sahip olan ülkeler ile olabilecektir.

Bölgelerarası güç dağılımının Dünya coğrafyalarında daha dengeli; kabul edilebilir; barışı destekleyecek ve mevcut yapıları büyük risklerden uzak tutarak sürdürülebilir bir trendin üzerine oturabilmek için bölgeselleşme girişimlerine olan ihtiyaç hızla artmaktadır.

Bu araştırma talebi, mevcut entegrasyon - işbirliği anlaşmalarının yanında, yeni şartlar değerlendirilerek daha kapsamlı ve bölgesel kalkınmaya ve barışa katkıda bulunabilecek yeni "bölgesel entegrasyon projeleri"nin araştırılmasını kapsamaktadır.